मेळघाट व्याघ्र प्रकल्प, ताडोबा-अंधारी व्याघ्र प्रकल्प, पेंच व्याघ्र प्रकल्पाच्या स्थानिक सल्लागार समितीची पुनर्रचना व नव्याने अधिसूचित झालेल्या बोर व्याघ्र प्रकल्पाच्या स्थानिक सल्लागार समितीच्या रचनेबाबत.

महाराष्ट्र शासन
महसुल व वन विभाग,
शासन निर्णय क्रमांक डब्ल्युएलपी-२०१२/प्र.क्र.३०९/फ-१
मंत्रालय मुंबई, ४०० ०३२
दिनांक:- २८ ऑगस्ट, २०१५

<u>वाचा</u> - १) शासन निर्णय, महसुल व वन विभाग डब्ल्युएलपी-२०१२/प्र.क्र.३०९/फ-१, दि. ०९.११.२०१२.

२) शासन निर्णय, महसुल व वन विभाग डब्ल्युएलपी-२०१२/प्र.क्र.३०९/फ-१, दि. २१.०१.२०१३.

३) शासन निर्णय, महसुल व वन विभाग डब्ल्युएलपी-२०१२/प्र.क्र.३०९/फ-१, दि. १८.०७.२०१४.

४) महाराष्ट्र शासन, महसुल व वन विभाग, शासन अधिसूचना क्रमांक डब्ल्युएलपी-०११४/प्र.क्र.२६/फ-१, दि. १६.०८.२०१४.

५) विभागीय आयुक्त, नागपूर यांचेकडील पत्र क्र. स्वीस/कावि-२८३/२०१४, दिनांक ३.११.२०१४.

६) विभागीय आयुक्त, नागपूर यांचेकडील पत्र क्र. स्वीस/कावि-२८४/२०१४, दिनांक ३.११.२०१४.

७) प्रधान मुख्य वनसंरक्षक (वन्यजीव), महाराष्ट्र राज्य, नागपूर यांचेकडील पत्र क्र. वजी/२३(६)/ प्र.क्र.६५/१/३३०१/१४-१५, दिनांक १२.१२.२०१४.

८) प्रधान मुख्य वनसंरक्षक (वन्यजीव), महाराष्ट्र राज्य, नागपूर यांचेकडील पत्र क्र. वजी/२३(६)/ प्र.क्र.६५/१/३३०३/१४-१५, दिनांक १२.१२.२०१४.

९) प्रधान मुख्य वनसंरक्षक (वन्यजीव), महाराष्ट्र राज्य, नागपूर यांचेकडील पत्र क्र. वजी/२२(८)/ वजी/प्र.क्र.९५८/४५/२०१५-१६, दिनांक ८.४.२०१५.

<u>प्रस्तावना :-</u>

महाराष्ट्र शासनाने दिनांक २० फेब्रुवारी, २००८ रोजीच्या शासन निर्णयान्वये राज्याचे निसर्ग पर्यटनाबाबत धोरण जाहीर केले आहे. त्यानुसार राज्यात निसर्ग पर्यटन राबविण्यात येत होते. तथापि व्याघ्र प्रकल्पामध्ये पर्यटनासंबधी दाखल जनहित याचिका क्र.२१३३९/२०११ मध्ये सर्वोच्च न्यायालयाने दिलेल्या निर्णयाच्या अनुषंगाने व वन्यजीव संरक्षण अधिनियम, १९७२ च्या कलम ३८ O(१),(C) मधील व्याघ्र प्रकल्पातील निसर्ग पर्यटनासंबधी नियम करण्याचे केंद्र शासनाचे प्रदत्त अधिकारास अनुसरुन केंद्र शासनाच्या राष्ट्रीय व्याघ्र संवर्धन प्राधिकरणाद्वारे दिनांक १५/१०/२०१२ च्या अधिसूचनेन्वये व्याघ्र प्रकल्प व त्याचे सभोवतालसाठी मार्गदर्शन सूचना जाहीर केल्या आहेत. त्या पार्श्वभूमीवर यापूर्वी राज्य शासनाने जाहीर केलेले निसर्ग पर्यटन धोरण केंद्रशासनाच्या व्याघ्र प्रकल्पाच्या बाबतीत ते व्याघ्र प्रकल्पाशी सुसंगत असून त्यात विशिष्ट बाबींचा अंतर्भाव करुन शासन निर्णय दिनांक ०९.११.२०१२

अन्वये मार्गदर्शक तत्वे लागू करण्यात आली आहेत. त्यानुसार व्याघ्र प्रकल्पाच्या भोवतालच्या क्षेत्रातील पर्यटन (सोयीसुविधा) उद्योगाकडून फी आकारुन व तत्संबधी निर्णय घेऊन त्यापासून मिळणाऱ्या आर्थिक उत्पन्नातून स्थानिक जनतेचे उपजीविकेचा विकास करण्याची तरतूद करण्यात आली आहे, तसेच सदर क्षेत्राकरता स्थानिक सल्लागार समितीची स्थापना करण्याची तरतूद करण्यात आली आहे. त्यानुसार ताडोबा-अंधारी व्याघ्र प्रकल्प, मेळघाट व्याघ्र प्रकल्प, पेंच व्याघ्र प्रकल्प, सह्याद्री व नवेगाव-नागझिरा व्याघ्र प्रकल्पाच्या सल्लागार समित्यांचे गठन करण्यात आले आहे. ताडोबा-अंधारी व्याघ्र प्रकल्प, मेळघाट व्याघ्र प्रकल्प, पेंच व्याघ्र प्रकल्प समितीतील अशासकीय सदस्यांचा कार्यकाल २ वर्षाचा असून सदर कार्यकाल दिनांक ०८.११.२०१४ रोजी समाप्त झाला आहे. त्यामुळे मेळघाट व्याघ्र प्रकल्प, अमरावती, ताडोबा-अंधारी व्याघ्र प्रकल्प, चंद्रपूर व पेंच व्याघ्र प्रकल्प, नागपूर येथील स्थानिक सल्लागार समितीची पुनर्रचना करणे तसेच नव्याने अधिसूचित झालेल्या बोर व्याघ्र प्रकल्पासाठी स्थानिक सल्लागार समितीची स्थापना करण्याची बाब शासनाच्या विचाराधीन होती.

शासन निर्णय :-

प्रधान मुख्य वनसंरक्षक (वन्यजीव) महाराष्ट्र राज्य, नागपूर यांनी मेळघाट व्याघ्र प्रकल्प, अमरावती, ताडोबा-अंधारी व्याघ्र प्रकल्प, चंद्रपूर, पेंच व्याघ्र प्रकल्प, नागपूर येथील स्थानिक सल्लागार समितीच्या पुनर्रचनेचे व नवनिर्मित बोर व्याघ्र प्रकल्प, वर्धा करीता नव्याने स्थानिक सल्लागार समिती स्थापन करण्याचे प्रस्तावित केले आहे. त्यानुसार व्याघ्र प्रकल्पनिहाय स्थानिक सल्लागार समिती खालीलप्रमाणे स्थापन करण्यास मान्यता देण्यात येत आहे.

अ) मेळघाट व्याघ्र प्रकल्प, अमरावती

अ.क्र.	सदस्य		
१	विभागीय आयुक्त, अमरावती	पदसिध्द	अध्यक्ष
२	श्री. प्रभुदास भिलावेकर, विधानसभा सदस्य	व्याघ्र प्रकल्प क्षेत्रातील आमदार	सदस्य
३	मुख्य वनसंरक्षक व क्षेत्रसंचालक, मेळघाट व्याघ्र प्रकल्प, अमरावती	पदसिध्द	सदस्य सचिव
४	जिल्हाधिकारी, अमरावती	पदसिध्द	सदस्य
५	उपवनसंरक्षक, अमरावती	पदसिध्द	सदस्य
६	उपवनसंरक्षक, पूर्व मेळघाट	पदसिध्द	सदस्य
७	उपवनसंरक्षक, पश्चिम मेळघाट	पदसिध्द	सदस्य
८	उपवनसंरक्षक, सिपना वन्यजीव विभाग	पदसिध्द	सदस्य
९	उपवनसंरक्षक, गुगामल वन्यजीव विभाग	पदसिध्द	सदस्य
१०	उपवनसंरक्षक, अकोट वन्यजीव विभाग	पदसिध्द	सदस्य
११	प्रादेशिक व्यवस्थापक, महाराष्ट्र पर्यटन विकास महामंडळ, अमरावती	पदसिध्द	सदस्य
१२	अपर आदिवासी आयुक्त, अमरावती	पदसिध्द	सदस्य
१३	उप विभागीय अधिकारी, धारणी	पदसिध्द	सदस्य

१४	मानद वन्यजीव रक्षक, अमरावती	मानद वन्यजीव रक्षक	सदस्य
१५	श्री. दयाराम काळे, सदस्य पंचायत समिती, चिखलदरा	स्थानिक पंचायत समिती सदस्य	सदस्य
१६	श्री. जयप्रकाश जयराम पटेल, जिल्हा परिषद सदस्य, धारणी	स्थानिक पंचायत समिती सदस्य	सदस्य
१७	डॉ. सौ. सी. के. देशमुख, विभाग प्रमुख प्राणीशास्त्र विभाग, संत गाडगेबाबा विद्यापीठ, अमरावती	वन्यजीव संशोधक	सदस्य
१८	श्री. दिलीप काळे, प्राचार्य, समाजकार्य महाविद्यालय, अमरावती	सामाजिक संशोधक	सदस्य
१९	श्री. हर्षवर्धन करंडे, चिखलदरा	पर्यटन क्षेत्रातील प्रतिनिधी	सदस्य
२०	श्री. निशिकांत काळे, अध्यक्ष, निसर्ग संरक्षण संस्था, अमरावती	स्थानिक पर्यावरण तज्ज्ञ	सदस्य
२१	श्री. अमोल सावंत, सातपुडा फाऊण्डेशन, अकोला	स्थानिक पर्यावरण तज्ज्ञ	सदस्य
२२	श्री. निलेश डेहनकर, अजिंक्य ॲडव्हेंचर ग्रुप, अकोला	स्थानिक नागरी संस्थेवरील सदस्य	सदस्य
२३	श्री. एम. बी. नेवसकर, अध्यक्ष पळसफुल बहुउद्देशिय संस्था, चिखलदरा	स्थानिक नागरी संस्थेवरील सदस्य	सदस्य

ब) ताडोबा-अंधारी व्याघ्र प्रकल्प, चंद्रपूर

अ.क्र.	सदस्य		
१	विभागीय आयुक्त, नागपूर	पदसिध्द	अध्यक्ष
२	श्री. सुरेश उर्फ बाळु धानोरकर, विधानसभा सदस्य	व्याघ्र प्रकल्प क्षेत्रातील आमदार	सदस्य
३	श्री. किर्ती कुमार भांगडीया, विधानसभा सदस्य	व्याघ्र प्रकल्प क्षेत्रातील आमदार	सदस्य
४	श्री. नाना श्यामकुळे, विधानसभा सदस्य	व्याघ्र प्रकल्प क्षेत्रातील आमदार	सदस्य
५	मुख्य वनसंरक्षक व क्षेत्रसंचालक, ताडोबा-अंधारी व्याघ्र प्रकल्प	पदसिध्द	सदस्य सचिव

६	जिल्हाधिकारी चंद्रपूर	पदसिध्द	सदस्य
७	उपसंचालक (बफर झोन), ताडोबा-अंधारी व्याघ्र प्रकल्प	पदसिध्द	सदस्य
८	उपसंचालक (कोर), ताडोबा-अंधारी व्याघ्र प्रकल्प	पदसिध्द	सदस्य
९	मानद वन्यजीव रक्षक, चंद्रपूर	मानद वन्यजीव रक्षक	सदस्य
१०	प्रादेशिक व्यवस्थापक, महाराष्ट्र पर्यटन विकास महामंडळ, नागपूर	पदसिध्द	सदस्य
११	अपर आदिवासी आयुक्त, नागपूर	पदसिध्द	सदस्य
१२	उप विभागीय अधिकारी, वरोरा	पदसिध्द	सदस्य
१३	सरपंच, मोहर्ली	स्थानिक पंचायत समिती सदस्य	सदस्य
१४	सरपंच, कोलारा	स्थानिक पंचायत समिती सदस्य	सदस्य
१५	प्रा. आर.टि.कांबळे, सरदार पटेल महाविद्यालय	वन्यजीव संशोधक	सदस्य
१६	डॉ.पी.एम.बोरकर, एम.आर.एम. कॉलेज ऑफ सोशल वर्क, पडोली, चंद्रपूर.	सामाजिक संशोधक	सदस्य
१७	श्री. आदित्य धनवटे	पर्यटन क्षेत्रातील प्रतिनिधी	सदस्य
१८	श्री. टिकाराम डी. कोसे, असिस्टंट प्रोफेसर, आर्ट कॉमर्स अँड सायन्स कॉलेज तुकूम, चंद्रपूर	स्थानिक पर्यावरण तज्ञ	सदस्य
१९	श्री. योगेश दुधपचारे, जनता महाविद्यालय, चंद्रपूर	स्थानिक पर्यावरण तज्ञ	सदस्य
२०	श्री. अरुण तिखे, रोटरी क्लब, चंद्रपूर	स्थानिक नागरी संस्थावरील सदस्य	सदस्य
२१	श्री. प्रकाश डोमाजी कामडे, अध्यक्ष, साई स्थानिय नागरी संस्था	स्थानिक नागरी संस्थावरील सदस्य	सदस्य

क) नव्याने अधिसूचित झालेले बोर व्याघ्र प्रकल्प, वर्धा

अ.क्र.	सदस्य		
१	विभागीय आयुक्त, नागपूर	पदसिध्द	अध्यक्ष
२	श्री. पंकज भोयर, विधानसभा सदस्य	व्याघ्र प्रकल्प क्षेत्रातील आमदार	सदस्य
३	मुख्य वनसंरक्षक तथा क्षेत्रसंचालक, पेंच व्याघ्र प्रकल्प	पदसिध्द	सदस्य सचिव
४	जिल्हाधिकारी, वर्धा	पदसिध्द	सदस्य
५	उपवनसंरक्षक (प्रादेशिक) वर्धा	पदसिध्द	सदस्य
६	मानद वन्यजीव रक्षक, वर्धा	मानद वन्यजीव रक्षक	सदस्य
७	प्रादेशिक व्यवस्थापक, महाराष्ट्र पर्यटन विकास महामंडळ, नागपूर	पदसिध्द	सदस्य
८	अपर आदिवासी आयुक्त, नागपूर	पदसिध्द	सदस्य
९	उप विभागीय अधिकारी, वर्धा	पदसिध्द	सदस्य
१०	सरपंच, बोरी कोकाटे	स्थानिक पंचायत समिती सदस्य	सदस्य
११	सरपंच, पेंढरी	स्थानिक पंचायत समिती सदस्य	सदस्य
१२	श्री. अंकुर अनिलराव काळी, वर्धा (WTC)	वन्यजीव संशोधक	सदस्य
१३	श्री. विलास देशमुख, प्राचार्य यशवंत महाविद्यालय, वर्धा	सामाजिक संशोधक	सदस्य
१४	श्री. आदित्य धनवटे	पर्यटन क्षेत्रातील प्रतिनिधी	सदस्य
१५	श्री. स्वानंद सोनी, सृष्टी पर्यावरण मंडळ, नागपूर	स्थानिक पर्यावरण संवर्धन तज्ञ	सदस्य
१६	श्री. संजय करकरे, सहाय्यक संचालक, बॉम्बे नॅचरल हिस्ट्री सोसायटी, नागपूर	स्थानिक पर्यावरण संवर्धन तज्ञ	सदस्य
१७	श्री. संजय इंगळे निगांवकर, विदर्भ साहित्य संघ, वर्धा	स्थानिक नागरी संस्थेवरील सदस्य	सदस्य
१८	श्री. राजदिप दास, रोटरी क्लब ऑफ नागपूर ग्रीन सिटी	स्थानिक नागरी संस्थेवरील सदस्य	सदस्य

ड) पेंच व्याघ्र प्रकल्प, नागपूर

अ.क्र.	सदस्य		
१	विभागीय आयुक्त, नागपूर	पदसिध्द	अध्यक्ष
२	श्री. मल्लीकार्जुन रेड्डी, विधानसभा सदस्य	व्याघ्र प्रकल्प क्षेत्रातील आमदार	सदस्य
३	मुख्य वनसंरक्षक व क्षेत्रसंचालक, पेंच व्याघ्र प्रकल्प, नागपूर	पदसिध्द	सदस्य सचिव
४	जिल्हाधिकारी, नागपूर	पदसिध्द	सदस्य
५	उपवनसंरक्षक, नागपूर वनविभाग	पदसिध्द	सदस्य
६	मानद वन्यजीव रक्षक	मानद वन्यजीव रक्षक	सदस्य
७	प्रादेशिक व्यवस्थापक, महाराष्ट्र पर्यटन विकास महामंडळ, नागपूर	पदसिध्द	सदस्य
८	अपर आदिवासी आयुक्त, नागपूर	पदसिध्द	सदस्य
९	उप विभागीय अधिकारी, रामटेक	पदसिध्द	सदस्य
१०	श्रीमती प्रणाली जितेंद्र सरोदे, देवलापार	स्थानिक पंचायत समिती सदस्य	सदस्य
११	श्रीमती छाया सेवानंद वंजारी, सलाई	स्थानिक पंचायत समिती सदस्य	सदस्य
१२	श्री. प्रफुल्ल बांभुरकर, वाईल्ड लाईफ ट्रस्ट ऑफ इंडिया, नवी दिल्ली	वन्यजीव संशोधक	सदस्य
१३	प्रा. अरविंद चौधरी, वनस्पतीशास्त्र प्रमुख	सामाजिक संशोधक	सदस्य
१४	श्री. जगमोहन सेठी	पर्यटन क्षेत्रातील प्रतिनिधी	सदस्य
१५	श्री. अनुप अवस्थी, सातपुडा फाऊंडेशन	स्थानिक पर्यावरण तज्ञ	सदस्य
१६	डॉ. अनिल पिंपळापुरे, नागपूर	स्थानिक पर्यावरण तज्ञ	सदस्य
१७	श्री. गिरीश गांधी	स्थानिक नागरी संस्थेवरील सदस्य	सदस्य
१८	श्री. जयदीप दास	स्थानिक नागरी संस्थेवरील सदस्य	सदस्य

२. पदसिध्द अधिकाऱ्यांव्यतिरिक्त इतर सदस्यांचा कार्यकाळ दोन वर्षाकरिता राहील.

३. वरील स्थानिक सल्लागार समित्यांवर नियुक्त केलेल्या अशासकीय सदस्यांना रुपये ८९००/- व त्याहून अधिक ग्रेड वेतन असणा-या शासकीय कर्मचा-यांच्या दराने प्रवासभत्ता व दैनिक भत्ता अनुज्ञेय असेल. मात्र त्यांना विमान प्रवास आणि रेल्वेच्या वातानुकुलीत प्रथम वर्गाचा प्रवास अनुज्ञेय असणार नाही.

४. शासन निर्णय, समक्रमांक दिनांक १८.०७.२०१४ मध्ये नमुद केल्याप्रमाणे स्थानिक सल्लागार समितीची कार्ये पूर्वीप्रमाणेच राहतील.

५. सदर शासन निर्णय महाराष्ट्र शासनाच्या www.maharashtra.gov.in या संकेतस्थळावर उपलब्ध करण्यात आला असून त्याचा संकेतांक २०१५०८२८१७२१३८२३१९ असा आहे. हा शासन निर्णय डिजीटल स्वाक्षरीने साक्षांकित करून काढण्यात येत आहे.

महाराष्ट्राचे राज्यपाल यांच्या आदेशानुसार व नावाने,

TIWARI VIRENDRA RAMBAHAL

Digitally signed by TIWARI VIRENDRA RAMBAHAL
DN: c=IN, o=GOVERNMENT OF MAHARASHTRA, ou=REVENUE AND FOREST,CID - 917243, postalCode=400032, st=Maharashtra, cn=TIWARI VIRENDRA RAMBAHAL
Date: 2015.08.28 17:28:22 +05'30'

(वीरेन्द्र तिवारी)
मुख्य वनसंरक्षक (मंत्रालय)
महसूल व वन विभाग

प्रति,

१) मा. मुख्यमंत्री, महाराष्ट्र राज्य, मंत्रालय, मुंबई यांचे प्रधान सचिव.
२) मा. मंत्री (वने), महाराष्ट्र राज्य, मंत्रालय, मुंबई यांचे खाजगी सचिव.
३) श्री. प्रभुदास भिलावेकर, विधानसभा सदस्य.
४) श्री. सुरेश उर्फ बाळु धानोरकर, विधानसभा सदस्य.
५) श्री.किर्ती कुमार भांगडिया, विधानसभा सदस्य.
६) श्री.नाना श्यामकुळे, विधानसभा सदस्य.
७) श्री.पंकज भोयर, विधानसभा सदस्य.
८) श्री. मल्लिकार्जून रेडडी, विधानसभा सदस्य.
९) मुख्य सचिव, महाराष्ट्र राज्य, मंत्रालय, मुंबई.
१०) अपर मुख्य सचिव, नियोजन विभाग, मंत्रालय, मुंबई
११) अपर मुख्य सचिव, वित्त विभाग, मंत्रालय, मुंबई.
१२) प्रधान सचिव, ग्राम विकास व जलसंधारण विभाग (ग्राम विकास) मंत्रालय मुंबई.
१३) प्रधान सचिव आदिवासी विकास विभाग, मंत्रालय, मुंबई.
१४) महासंचालक, माहिती व प्रसिध्दी, मंत्रालय, मुंबई.
१५) प्रधान मुख्य वनसंरक्षक (वन बल प्रमुख), महाराष्ट्र राज्य, नागपूर.
१६) प्रधान मुख्य वनसंरक्षक (वन्यजीव), महाराष्ट्र राज्य, नागपूर.
१७) अपर प्रधान मुख्य वनसंरक्षक (वन्यजीव), मुंबई/नाशिक/नागपूर.
१८) सर्व विभागीय आयुक्त.

१९) मुख्य वनसंरक्षक (प्रादेशिक/वन्यजीव) सर्व.
२०) मुख्य वनसंरक्षक/ वनसंरक्षक तथा क्षेत्र संचालक, ताडोबा/ मेळघाट/ पेंच/ सहयाद्री व नवेगाव-
२१) नागझिरा व्याघ्र प्रकल्प.
२२) सर्व जिल्हाधिकारी.
२३) अपर आदिवासी आयुक्त अमरावती / नागपूर.
२४) उप वनसंरक्षक नागपूर/अमरावती / वर्धा / पूर्व मेळघाट / पश्चिम मेळघाट / सिपना वन्यजीव
२५) विभाग / गुगामल वन्यजीव विभाग / अकोट वन्यजीव विभाग.
२६) उपसंचालक कोर / बफर झोन, ताडोबा अंधारी व्याघ्र प्रकल्प, चंद्रपूर.
२७) प्रादेशिक व्यवस्थापक, महाराष्ट्र पर्यटन विकास महामंडळ, नागपूर.
२८) उपविभागीय अधिकारी धारणी / वरोरा / वर्धा / रामटेक.
२९) महालेखापाल-१/२ (लेखापरीक्षा / लेखा व अनुज्ञेयता), महाराष्ट्र राज्य, मुंबई / नागपूर.
३०) वित्त विभाग (व्यय-१० कार्यासन), मंत्रालय, मुंबई.
३१) मानद वन्यजीव रक्षक, अमरावती.
३२) मानद वन्यजीव रक्षक, वर्धा.
३३) मानद वन्यजीव रक्षक, नागपूर.
३४) मानद वन्यजीव रक्षक, चंद्रपूर.
३५) सर्व संबंधित सदस्य
३६) वनकक्षातील सर्व कार्यासने, महसूल व वनविभाग, मंत्रालय, मुंबई-३२.
३७) फ-१ कार्यासन, महसूल व वनविभाग, मंत्रालय, मुंबई-३२ (निवडनस्ती).